

LLOYD, ROBERT ('Llwyd o'r Bryn '; 1888 - 1961), eisteddfodwr, diddanwr ac amaethwr

Enw: Robert Lloyd
Ffugenw: Llwyd O'r Bryn
Dyddiad geni: 1888
Dyddiad marw: 1961
Priod: Annie Lloyd (née Williams)
Plentyn: Dwysan Rowlands (née Lloyd)
Rhiant: Winifred Lloyd (née Roberts)
Rhiant: John Lloyd
Rhyw: Gwryw
Galwedigaeth: eisteddfodwr, diddanwr ac amaethwr
Maes gweithgaredd: Eisteddfod; Natur ac Amaethyddiaeth; Perfformio
Awdur: David Tecwyn Lloyd

Ganwyd ym Mhenybryn, Bethel, Llandderfel, Meirionnydd, 29 Chwefror 1888, yn blentyn ieuengaf John a Winifred Lloyd, a bedyddiwyd ef gan [Michael D. Jones](#). Fe'i haddysgwyd yn ysgol y Sarnau ac ar ôl cyfnod o ffermio gyda'i dad, priododd yn 1913 ag Annie Williams, Derwgoed, Llandderfel. Ffermio 'r Derwgoed y bu wedyn nes ymddeol yn 1944. Yn y cyswllt hwn, yr oedd gyda'r cyntaf yng Nghymru i symbylu arbrofi gydag imwneiddio buchesi rhag TB (gweler Richard Phillips, *Pob un â'i gwys* (1970), 86).

Am y rhan fwyaf o'i oes bu'n arweinydd a beirniad mewn lluoedd o eisteddfodau gogledd a chanolbarth Cymru; bu'n un o hyrwyddwyr Eisteddfod Genedlaethol gyntaf Urdd Gobaith Cymru yng Nghorwen yn 1929. Rhwng 1938 ac 1950 ef oedd arweinydd ffraeth Parti Tai'r Felin (gweler [Robert Roberts](#)) a fu'n cynnal cyngherddau trwy Gymru a chyda chymdeithasau Cymraeg yn Lloegr. Cymerth ran yn fynych hefyd mewn rhaglenni darlledu a theledu.

Yr oedd ganddo ddawn y cyfarwyddiaid i adrodd stori ar lafar ac ar lyfr. Gwelir hyn yn ei gyfrol hunangofiant *Y Pethe* (1955), teitl a ddaeth wedyn i sefyll am y gwerthoedd a'r traddodiadau a gysylltir â'r bywyd Cymraeg ar ei orau. Yn 1966 cyhoeddwyd cyfrol o'i lythyrau, sef *Diddordebau*, wedi eu golygu gan ei nai, [Trebor Lloyd Evans](#), a chyhoeddwyd casgliad o'i ysgrifau i'r *Welsh Farm News* a chyfnodolion eraill, *Adlodd Llwyd o'r Bryn*, gan ei ferch, Dwysan Rowlands, yn 1983. Ar ôl ymddeol, bu hefyd yn darlithio ar fywyd a diwylliant gwledig mewn lluoedd o ganolfannau. Ceir disgrifiadau ohono gan Robin Williams yn *Y tri Bob* (1970) ac yn *Portreadau'r Faner* (d.d.). Bu farw 28 Rhagfyr 1961 ac fe'i claddwyd ym mynwent Cefnddwysarn. Yn 1963, sefydlwyd Gwobr Llwyd o'r Bryn am adrodd yn yr Eisteddfod Genedlaethol er cof amdano.

Awdur

David Tecwyn Lloyd, (1914 - 1992)

Ffynonellau

Gwybodaeth gan Dwysan Rowlands
adnabyddiaeth bersonol

Darllen Pellach

Erthygl Wicipedia: [Robert Lloyd](#)

Dolenni Ychwanegol

VIAF: [63726653](#)

Wikidata: [Q18535782](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1997

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

